

L'ARQUITECTE SORIANO I LA CAPELLA DELS DOLORS DE CAMPRODON

J.M^a. de Solà-Morales

Francesc Soriano

No es tracta de cap professional desconegut. Se'l cita correntment per haver dirigit, l'any 1720, ni més ni menys que les obres de la Universitat de Cervera. De fet, aquell monument s'havia començat el 1718 sota els plànols de l'enginyer militar Francesc Montaigu o Montagut. En la construcció intervé, el 1720, un altre enginyer de l'exèrcit filipista, de renom a Catalunya en l'aspecte arquitectònic, Alexandre de Retz, el qual proposà unes lleugeres modificacions al projecte inicial de Montaigu; i el mateix any es fa càrrec de la direcció de l'obra Francesc Soriano, introduint també algun canvi ⁽¹⁾.

Ha estat la Dra. Moli i Frigola qui ha estudiat amb deteniment aquest personatge. L'autora ens dona, a part l'esmentada actuació de Soriano a Cervera, la relació d'un seguit de treballs, tots ells realitzats a Girona (entre 1731-98), els uns de caràcter religiós (reformes als convents de Sant Domènec, del Carme i de Sant Francesc), d'altres de tipus urbanístic (carrer de les Sabateries Velles, Pont Major, plaça de Sant Francesc, Devesa) i, àdhuc, habitatges particulars ⁽²⁾.

Aquí ens permetem de fer una observació. Per raons d'ordre cronològic, semblaria una mica dubtós que pogués haver estat el mateix individu qui, havent dirigit ja el 1720 la construcció de la Universitat de Cervera, continués exercint encara l'any 1798. Es tractaria, potser, d'un homònim de la pròpia saga? Això, fins i tot, fóra aplicable pel que respecta al que va passar amb l'església parroquial d'Olot. Aquesta, inaugurada el 1763; transcorreguts només vint-i-set anys, presenta preocupants signes de deteriorament, motiu pel qual es demana l'examen i corresponent informe a un arquitecte de Girona: Francesc Soriano. Estem ara al 1790. Per cert, que el dictamen fou sumament negatiu quant als materials emprats en la construcció i el consultat proposà ni més ni menys l'enderrocament i subsegüent reconstrucció de bona part de l'edifici ⁽³⁾.

En relació amb el que acabem d'apuntar sobre la possible existència d'una dinastia d'arquitectes-constructors Soriano d'implantació gironina, recordarem també el nom de Bartomeu Soriano que durant els anys 1690 al 1698 dirigí importants obres a la seu de la ciutat ⁽⁴⁾.

Retornant a l'actuació del Francesc, objecte de la present comunicació, anem a veure com el 1734 és reclama la seva presència a Camprodon a fi que dictamini quant a l'estat de la capella de la Congregació dels Dolors de la referida vila.

La Congregació i la seva capella

La Congregació apareix documentalment existent i com a recent fundada l'any 1702 ⁽⁵⁾. En canvi, la capella pròpia, sembla que no es començà fins al 1710 ⁽⁶⁾. I encara, immediatament, sorgiren problemes en ordre a l'edificació per motius diversos. Primerament, l'obra haurà d'ésser suspesa per manament del veguer en trobar-se pledejant la universitat de la vila amb la comunitat parroquial ⁽⁷⁾. Pel maig de 1711, reunits els cònsols de la universitat amb la junta de la Congregació, s'arriba a un compromís per a fixar l'amplada del carreró existent entre la capella en construcció (annexa a l'església parroquial) i un immoble o "torre" de Francesc Bosch (Apèndix, doc. n.º 1).

Transcorreguts deu anys l'obra es troba encara paralitzada i en situació de provisionalitat. Un mecenas, fill de la població, en Pau Barnoya (sobre el qual insistirem més endavant) hauria fet un llegat testamentari important, de dues-centes dobles, als fins de l'edificació, la qual s'acorda prosseguir (Ap., doc. n.º 2). Segons sembla, el 1722, ja tindria lloc la benedicció de la nova capella ⁽⁸⁾.

Els problemes, però, no havien pas acabat. La junta de la Congregació estava disconforme amb l'obra realitzada, la qual s'havia aconduït sota la personal i exclusiva direcció del manumissor testamentari de Pau Barnoya, sense comptar amb la intervenció dels congregants elegits a l'efecte. La capella perillava; la volta s'obria amb risc de caure; molts devots no volien assistir als actes religiosos per causa de la inseguretat. Es resol d'adreçar un memorial al bisbe de la diòcesi, sol·licitant la seva mediació. Any 1732 (Ap., doc. n.º 3).

Seguint les vicissituds en l'erecció d'aquesta capella, trobem que el 1733 un prevere, el Dr. Benet Codina, de manera una mica estranya, s'ofereix a donar solució als problemes, però sense explicitar-ne la clau (Àps. docs. n.ºs. 4, 5, 6 i 7). Segurament la seva oferta es concretava a demanar el parer d'«alguna persona perhita en lo art de Arquitectura» per tal com el Dr. Codina figura entre els designats en aquest sentit per a portar a bon terme l'afer. En efecte, la junta, considerant que «*haventhi en Gerona un arquitecto de bona opinió y fama Anomenat Suriano (sic), resol, nemine discrepante, que «se enviás a buscar y que se estigues y executás son dictamen y parer antes de gastar ningun diner».* (Ap., doc. n.º 8).

I amb aquesta encertada mesura s'arriba a posar termini a una tan polèmica i dilatada construcció. Qui tingui interès en conèixer la forma, bon xic curiosa, com s'anà a cercar l'arquitecte a Girona, ho trobarà al corresponent apèndix documental: s'aprofità la conjuntura per a aconseguir l'alliberament d'un congregant detingut a la presó local (Ap., doc. n.º 8).

El que importa és l'informe de l'arquitecte Soriano i les seves conseqüències. En contra del que podia semblar, atesa la insatisfacció que sobre la solidesa estructural de la fàbrica manifestaven els congregants, l'arquitecte «*havent regonegut dita Capella havia dit que la obra de aquella era Sagura y que las Ruhinas que amannessaba, eran no mes que aparents, a las quals donaria ell a disposició per a que no apareguessen».* Però, en canvi «*una falta Sí reparaba notable, y hera ser la Capella desproporcionadament curta, y que si la Junta de la Congregacio tenia alientos pera allargar la Capella de lo que li faltava, donaria ell la planta que devia seguirse y que Judicava havia de ser de poch cost. = Sobre dit report fou de sentir lo sobredit*

Corrector (Dr. Malet) que en atencio al molt calor que experimentaba en los Congregants y del anelo que tenian en perficionar dita Capella, que se executás lo acabarla Segons la hidea del sobredit Arquitecto, y que per assó se Suplicás als mateixos Commissaris volguessen Cuydar de Sercar entre els Congregants las Caritats Necesarias que se esperaban trobar. Y aplicar aquellas en la fabrica que se deura fer. Al qual vot accediren tots los Srs. de la Junta dalt anomenats Nemine discrepante». (Ap., doc. n.º. 9).

Amb el decurs dels anys altres millores enriqueixen la capella. Referent al vell retaule, del qual consta que hi havia dos sants Felip (un d'ell, indubtablement, S. Felip Benizi, fundador o propagador de l'orde dels servites), ens ha arribat la pòlissa de Francesc Basil, pintor d'Olot, que acredita haver rebut 185 lliures per dau-rar-lo i jaspiar-lo; any 1761 (Ap., doc. n.º. 10). La imatge titular, que encara avui podem admirar, és una Dolorosa del notable escultor Ramon Amadeu.

En Pau Barnoya. La família

Damunt l'entrada de la capella dels Dolors, a la part interior, hi figura en re- lleu un escut que correspon precisament al mecenas citat abans, en Pau Barnoya. El mateix blasó (en aquest cas policromat) es troba també a la clau de volta de la capella dedicada al seu patró Sant Pau, de la pròpia església parroquial de Santa Maria. El podríem descriure així: en el camp (d'atzur) una torre (d'argent) posada al costat dret, sobre uns monticles (del mateix), i sortint del costat esquerre un braç armat empunyant una espasa (d'argent); el tot, superat d'una estrella de sis puntes (d'argent o d'or?). Timbrat d'un casc de cavaller.

Convindrà explicar, mal que sigui a grans trets, d'on li provenien, a en Pau Barnoya, les distincions nobiliàries. Perquè la noblesa no li venia pas de naixement. En efecte; la seva partida de baptisme ens assabenta que era fill d'un sabater de Camprodon, si bé apadrinat (com d'altres del seu llinatge) per membres de famílies distingides: els Oriola i els Boxeda (aquests darrers, parents de l'abat de S. Pere de Galligants del mateix cognom) (Ap., doc. n.º. 11). Un repàs als llibres sacramentals de la parròquia camprodonina ens permet d'establir la genealogia de l'estirp des del s. XVI. I si el primer cap documentat de la nissaga no era més que un bracer, les següents generacions ascendeixen als estrats socials, passant a tragi- ner, sabater, paraire, mercader i, ja amb tractament de *dominus*, a "*miles eque- stris*". Així apareix un cosí del nostre mecenas, militar de professió. D'un altre cosí, també militar, es coneix la seva actuació en el camp austròfil durant la guerra de Successió; se sap que arribà a tinent coronel en el regiment de Clariana ⁽¹⁰⁾.

Quant a Pau Barnoya, el trobem citat com a "*dux pedestrum Regis Hispanie*" ⁽¹¹⁾ i com a ciutadà honrat de Barcelona i veguer de Camprodon ⁽¹²⁾. En efecte, pels seus mereixements com a capità a la campanya del Rosselló, fou agraciat amb el privilegi de ciutadà honrat de Barcelona el 1683, i posteriorment amb el següent

grau nobiliari de cavaller del Principat de Catalunya ⁽¹³⁾. Morí accidentalment a Caldes de Montbui, sense successió, però fou inhumat a Camprodon, al monestir de Sant Pere. Deixava importants llegats a la parròquia de la seva vila natal, entre d'altres, per a l'edificació de les capelles de Sant Pau i dels Dolors ⁽¹⁴⁾.

Escut Barnoya a la capella dels Dolors

APÈNDIX DOCUMENTAL

Advertiment: Com sigui que la documentació que s'aporta procedeix quasi en la seva totalitat del llibre manuscrit de la Congregació dels Dolors, de l'Arxiu Parroquial de Camprodon, s'indicarà aquesta procedència simplement amb les sigles CD, seguides del corresponent n°. de foli.

1

29-V-1711. Dificultats per a continuar les obres de la capella. (Regest):

Junta.- S'informa d'haver-se rebut els Magnífics Cònsols de la Universitat (Dt. Vicenç Malet, notari, Benet Vaquer i Josep Costa, acompanyats del Sr. Felip Molas "persona del Consell") per a resoldre la qüestió suscitada entre la Congregació i Església parroquial d'una part, i la casa o "torre" de Francesc Bosch d'altra part, sobre el carreró existent entre la dita casa i l'església, a fi d'assenyalar terme o cantonada. El Consell ho deixa "a coneguda" de la Congregació. Però aquesta, *nemine discrepante*, resol que els Cònsols assenyalin el terme, per a poder ja aixecar les parets de la capella. D'aquesta manera, els dits Cònsols, en presència dels oficials de la Congregació, acorden deixar deu pams de carreró «y axi se á continuat la òbra fins a alsar las parets á punt de volta». (CD, f. 50 v. - 2^a. num^o.).

2

4-VII-1721.- Sobre el llegat de D. Pau Barnoya per a continuar les obres de la capella. (Text):

«*Deliberació = A 4 de Juliol. Convocada y Congregada la Junta de la Vener. Congregació en la Capella en que han entrevingut lo Rnt. Pau Melcion Corrector, Dor. Miquel Aulí, Dt. Ecclesiastich, lo Rnt. Franc^o Malart Me. de Novicis, Miquel Malet Secret. lo Dr. Joseph Brandia receptor, Anthoni Melcion y Joseph Labori Sacristans, Geroni Magenti sota Sacrista, lo Rnt. Palladi Melcion y Rafel Papell Porters, lo Dr. Joseph Llach Pe. y Rector, Infermer, los Rnts. Joan Pere Malet y Franch. Rigat Consultors Ecclesiastichs, lo Dr. Guillem Domenech, Gabriel Juliá y Joseph Coma Consultors Seculars. Lo dit Rnt. Pau Melcion com a Manumissor del q^o Dn. Pau Bernoya ha llegit lo llegat que lo dit q^o Dn. Pau Bernoya fa en son ultim testament a la Congregació ô Capella de aquella de Dos Centas Doblas per la construcció de aquella a Coneguda dels Manumissors de dit son testament. Y juntament ha proposat que li aparexia tenir forçes per poder fer aquest estiu las parets de dita Capella perque ab la ajuda de la Me. de Deu y de sos Devots en lo any vinent se pogues acabar. Nemine discrepante han vingut á bé se fassan ditas parets, y desde luego se espatlle lo paviment y demes cosas de dita Capella per poderse comensar la fabrica de ella y mudar la Imatge de N^a SSm^a en lo altar de St. Victor ahont se faxan los exercicis en los dias acostumats fins que se haja acabat de Construhir dita Capella y sia Capaz per fersi los Exercicis. = Y per quant sian Necessarias algunas Personas de dita Vener, Congregació per la Major activitat y conducció de dita obra, dita Jun-*

ta ha elegit al Dr. Miquel Aulí, lo Sor. Gabriel Juliá, Miquel Coma y Anthoni Melcion. = Ita est Miquel Malet Secret. ». (CD, f.51, v.- 2ª num^o).

3

3-IX-1732.- La Junta considera deficientes les obres realitzades i perillosa la construcció, a més d'altres queixes. Memorial al bisbe. (Text):

«Deliberació = A 3 7bre. 1732. Convocats y Congregats en la Capella de Nostre Sr^a dels Dolors de la pnt. vila de Camprodon: lo Dr. Thomas Brandia Pbere. y Corrector, lo Rt. Antoni Rigat Prior, lo Dr. Franc^o. Morer Clergue Secret., lo Dr. Ignasi Campa Discret Secular, lo Sr. Ignasi Bertran Receptor, los Srs. Joan Pere Malart y Pere Blanch Consultors Seculars, los Srs. Joseph Campa y Joseph Gallego Sacristans, lo Dr. Miquel Aulí, Miquel Magentí y Antoni Melcion exconsultors seculars; Component la Junta, y Congregació representant; lo dit Sr. Corrector ha proposat, qe. en atenció que la Capella de dia Vener. Congr^o esta ab perills Imminents de caurer y perço molts dels Congregants deixan de assistir á las funcions espirituals se fan á dita Vener. Congregació; per evitar estos perills, y veurer qe. las dos centas doblas que lo q^o Don Pau Bernoÿa avia llegát per la fabrica de dita Capella, no se avian gastat segons lo Intent y disposició de la vener. Congr^o, ans be molt al Contrari, com se Col·legeix de la Deliberació tras escrita folio 51 retro (és la transcrita doc. anterior). Y de la relació han fet las personas en dita citada Deliberació elegides per la direcció de dita fabrica (al marge: que al peu desta se veura llargamt.). Com / tampoch aver entregat los manumissors del dit q^o de Bernoÿa a dita Vener. Congr^o los quadros ab sas guarnicions doradas qe. tambe avia llegat á la dita Congregació; perço li i apareixia esser Convenient de presentar un memorial al Illm. y Rm. Sr. Bisbe de Gerona á fi de poder recobrar la Vener. Congr^o las sobremencionadas cosas. Y nemine discrepante han vingut á be que se presentás del thenor seguent = Illm. y Rm. Sr. = El Corrector y Congregants de la Congr^o dels Dolors de la vila de Camprodon ab la deguda veneració y respecte, representan a V.S. Illm^a: que considerant ser de molta utilitat per los habitants de la referida vila la Conservació, Y augment de la dita Congr^o respecte de trobarse unicament fundada dita Congr^o en la referida vila, en la que pujan los dits Congregants exercitarse, Y emplearse en las funcions Espirituals, Y per lo molt fruÿt Espiritual se experimenta trahuen los concorrents en dita Congr^o: Per augment de la qual Y per construcció, Y adorno de la Capella de la mencionada Congr^o lo q^o Don Pau Bernoÿa deixà en son ultim testament doscentas doblas, Y diferents quadros ab sas guarnicions doradas, qe. tenia en sa Casa, á fi que los manumissors del dit son testament donassen los mencionats quadros á la referida Congr^o per adorno del Camerin se esperava construhir en la dita Capella; Y aplicassen Y convertissen las ditas doscentas doblas á obs y per (interpolat: la construcció) de la dita Capella, qual llegát acceptá la mencionada Congr^o, Y cometé la direcció de la fabrica Y construcció de dita Capella á diferents Congregants de la dita Congr^o, perqe. estos en nom de la mencionada Congr^o fessen obrar, y dirigissen ab tot acert la dita Construcció: com tot se veu en la Cloenda de la resolució qe. acerca del referit prengue la dita Congr^o, Y en la Clausula de n° 8 del dit testament, qe. se presentan a V.S. Illm^a: lo que no obstant, no annuí, ni volgue lo q^o M^o Pau Melcion Manumissor Y actor del referit Testament de Bernoÿa confor-

marse, ni seguir la resolucio presa per dita Congr^o, ni el dictamen, Y sentir dels referits Congregants elegits, en quant á lo que tocava á la direcció de la dita fabrica Y construcció; per lo que se oposaren los dits Congregants al dit M^o / Pau Melcion, no obstant de trobarse est Corrector de dita Congr^o, vehent dirigia dita fabrica per son propri dictamen; ab precipitacio, obrant ab temps Intempestiu de Ivern, y gastant diferents quantitats per obras molt superfluas, Y fora del Intent de dita Congr^o que avia concedit expendrer dita quantitat ab la mencionada Condicio de Correr la fabrica de dita Capella per la direccio, y segons lo sentir dels dits Congregants elegits: de lo qe. ha resultat, qe. ha tingut tan mal exit la construccio de dita Capella, qe. no sols vuy en die, si tambe la del principi de la construcció de dita Capella se troba la boveda de aquella notablement oberta ab moltissims perills de Caurer. Y per estos Imminents perills no estan los Congregants en lo temps dels exercicis, y altres funcions ab la deguda seguretat en la dita Capella de la Congr^o, abstenintse molts per dit temor de assistir en las ditas funcions: Y com Illm. Sr., no se hage encare cumplert enterament dit llegat en atenció qe. los Administradors dels bens qe. foren del dit Don Pau Bernoÿa no han entregat á la dita Congr^o los quadros ab las guarnicions deixá lo dit Bernoÿa per adorno del Camerin se troba construhit en dita Capella ja desdel principi de la obra de aquella; ni las doscentas doblas se han gastat segons la Intencio de la dita Congr^o, ni tampoch conforme la voluntat del testador, la qual apar era se edificás y Construhis una Capella permanent y ab la deguda forma lo que fins ara no se ha conseguit, ni qe. lo referit M^o Pau Melcion donas compte de lo qe. expendi y gastá per la obra de dita Capella, ni á la dita Congr^o, ni segons se creu en la Curia de testaments y Pias Causas de Gerona, circumstancia qe. en ningun modo devia omithir lo dit M^o Pau Melcion. = Per lo tant Zelosos de la Conservacio de dita Congr^o Y desitjosos del augment de aquella, suplican a V.S. Illm^a sie servit Interposar sa Auctoritat, á fi qe. los Administradors de la Causa pia de Bernoÿa entreguen los quadros ó son valor a la dita Congr^o. Y juntament Contribuescan / dels bens de dita Causa pia, ab la quantitat á V.S. Illm^a benvista, per la reparacio de dita Capella en atencio de trobarse ab grans perills de Caurer, Y estar destituhida de tots medis la dita Congr^o per reparar aquella; majormt. no aventse empleadas las ditas doscentas doblas en la forma desitjá dit testador. Y determiná la dita Congr^o lo que esperan de la Charitat y Justicia de V.S. Illm^a. = Lo mateix die dins la mateixa Capella en presencia dels tras escrits Congregants, lo Dr. Miquel Aulí, Y Antoni Melcion dos dels elegits per la fabrica de la Capella segons la resolucio tras calendada feren relació: qe. avent ells junt ab sos companÿs acceptat lo Carrech de Cuÿdar de la Obra, acordaren ab lo tras dit M^o Pau Melcion, qe. ells elegits cuÿdassen totalmt. de la fabrica, y qe. dit M^o Pau no volia cuÿdarse de cosa alguna tocant á dita fabrica, sino de pagar las polissas qe. dits elegits li i cometerian á pagar de lo qe. se hauria gastat per la fabrica; Y fou tant al Contrari, qe. avent dits elegits fet venir oficials per la fabrica y averlos ajustats; lo dit M^o Pau no volgue annuhir á lo qe. dits Srs. avian Convingut, sino qe. volgue portar la fabrica per si sol Independent de la direccio de aquestos, y de la disposicio de la Vener. Congr^o (al marge: donant majors salaris als oficials, del que dits elegits los tenian ajustats) no obstant la opposicio se li i fou feta; Y volgue dit M^o Pau acabar la obra sens aver la dita Congr^o pres resolucio de acabarla = Ita est Dr. Franc^o Morer Secret. (CD, ff. 55-56 v.)

29-III-1733.- Proposta del Dr. Benet Codina per a acabar l'obra de la capella (Text):

Deliberació = A 29 Mars de 1733 Convocats y Congregats en la Capella de Nre. Sr^a dels Dołors de la pnt. Vila de Camprodon, lo Dr. Thomas Brandia pre. Corrector, lo Rt. Antoni Rigat pre. Prior, lo Dr. Victor Malet pre. Me. de Novicis, lo Dr. Franc^o Morer sotasecret., lo Sr. Joan Pere Malart Y Franc^o Costa Consultors seculars, lo Dr. Miquel Aulí pre., lo Dr. Joseph Aulí, lo Dr. Pau Duran, lo Dr. Ignasi Juliá, y lo Sr. Franc^o Brandia expriors. Y lo Sr. Joseph Campa, y Sr. Joseph Gallego Sacristans, Component la Junta. Y Congregació representant, dit Rt. Corrector ha disposat se llegis un paper escrit de ma propria del Dr. Benet Codina pre., qe. es del tenor seguent = Perqe. las voltas de la Congracio, qe. de bens de Don Pau Bernoya feu lo q^o M^o Pau Melcion en Cumpliment del llegat per dit effecte fet, han rehuscut (sic) tan mal, qe. amenaça perill de caurer ditas voltas; Y perqe. la Capella tinga tota la perfeccio ajustanthe la volta qe. falta, te lo Dr. Benet Codina discorregut un medi que per poderlo, no sols practicar, sino Comunicar, demana al / Corrector de dita Congr^o Convoque los Officials de la Junta. Y demane qe. se servescan anomenar dos Congregants, qe. de dita Junta tingan poder, no sols per tractar dit medi ab lo Dr. Codina, Y demes que convinga; sino qe. pugan obligar a dita Congr^a á lo que ab decret del Sr. Bisbe, Y del Provincial dels Servites (si es menester) sie Convenient per dita Congr^o = Mes demana, qe. dits elegits tingan tentejat la quantitat de diners qe. aura de Importar la esmena de las voltas qe. perillan, y lo fer la nova qe. falta per acabar la Capella. Y si la vida, o lo menjar dels Mestres, y treballadors la costejaran los devots, com y los ports de toscas y guix. = Mes lo qe. ab diner effectiu se trauria dels devots per fer dita obra. = De tot lo sobredit espera lo Dr. Codina tenirne resposta ab la brevetat possible, á fi de poderse executar lo qe. per dita Congr^o convinga mentres lo temps a favorira ab los dias llarchs, y de menos ocupacions dels devots de Mara SSm^a. = Y en cas de annuhir dita Congr^o á la nominació de personas qe. demana, estimará, qe. los elegits tingan á be de participarli ab la elecció, lo qe. importara de gasto dels Mestres, y Jornalers lo tot de la Obra; Y juntament lo qe. se traura dels devots: Tot a fi de lograrse lo remey que necessitan las voltas, Y de procurar lo major be de dita Congr^o. Y a dits elegits participara dit Dr. Codina lo medi, qe. a ell se li i ofereix = Vist Y fet concepte del proposat per lo dit Dr. Codina, ha resolt y deliberat la sobredita Junta: qe. respecte qe. dit Dr. Codina no declara qual es lo medi practicable per la reparacio de las voltas, Y fer la nova, qe. falta per lo cumpliment de la Capella; no apar dega la Congregacio elegir personas tant facilment, ab los poders demana dit Dr. Codina; pero qe. si apar be a dit Dr. Codina de Comunicar dit medi als Congregants, qe. elegira la Congr^o, passara esta á elegir personas per tractar, tant solament, la dependencia ab dit Dr. Codina. Y antes de executarla deuran les personas Elegidas fer report á la Congr^o del animo Y Idea de dit Dr. Codina, perqe. esta, segons lo pes de la materia, donara los poders als elegits com li i apareixera convenient Y necessari: Y al mateix temps donara / providencia en ferse las demes averiguacions demana dit Dr. Codina. Ita est Dr. Frnc^o Morer Secret^o (CD. ff. 57-58 - 2ª num^o).

5

17-IV-1733.- Que s'elegeixin comissaris per a tractar amb el Dr. Codina (tal com proposa) la continuació de les obres. (Particulars de la deliberació):

«...lo dit Rt. Corrector (Dr. Brandia) ha proposat que per aver lo Dr. Benet Codina pre. tornar a solicitar la nominacio de Comissaris per tractar del medi que ell ofereix comunicar als Comissaris que se elegiran per part de la Congr^o per veurer de reparar las voltas de la Capella y fer la nova que falta a pluralitat de veus se ha acordat se elegissen: Y nomine discrepante, han quedat elegits lo Rt. Antoni Rigat Pre. Prior y lo Dr. Ignasi Juliá = Ita est Dr. Franc^o Morer Secret.». (CD, f.58, 2ª num^o).

6

5-VI-1733.- Conveniència d'elegir un comissari més, donada la importància del negoci. Dimissió del corrector. (Particulars de la deliberació):

«...los Comissaris en la antecedent deliberacio, no avian encare tractat cosa ab lo Rt. Dr. Benet Codina, per aver est estat ausent; Y discorrer, qe. la materia qe. se avia de tractar ab dit Sr. era negoci de gran pes, però li i apareixia esser de Conveniència se elegis un Comissari mes, que junt ab los dos elegits en la sobremencionada deliberacio tractassen la materia ab dit Dr. Codina: Y nemine discrepante se ha elegit lo Dt. Miquel Malet Nott.» Seguidament el corrector, Dr. Brandia, presenta la renúncia del càrrec «vist lo qual, per los mateixos Srs. de la mateixa Junta, han resolt suspendrer esta resolucio fins averhi nou Corrector = Ita est Dr. Franc^o Morer Secret.» (CD, ff. 58-58 v., 2ª num^o).

7

26-VI-1733.- El nou corrector dóna la conformitat a l'elecció de comissaris que s'havia fet anteriorment per a tractar amb el Dr. Codina. (Regest):

El nou corrector és el Dr. Víctor Malet, pvre. Li sembla que no és necessari innovar res, i que els comissaris per a tractar amb el Dr. Codina siguin els mateixos anteriorment elegits: Rvnd. Antoni Rigat, prevere, Dr. Ignasi Julià i el Discret Miquel Malet, notari. (CD, f. 58, 2ª num^o).

8

23-VI-1734.- Proposta del corrector Dr. Malet: que l'arquitecte Soriano dictamini sobre l'estat de la capella. Nomenament de síndics i comissaris a tal efecte, entre els quals el Dr. Codina. (Text):

«Die 23 Juny 1734 = Convocada y Congregada la Junta dels oficials de M^a SSm^a de las Dolors (al marge: de la pnt. Vila de Camprodon) en la Capella baix dita

Invocacio ahont per semblants y altres Negocis se acostuman Convocar y Congregar. Foren presents los infrascrits y Segueints officials = Pmº. Lo Dr. Victor Malet pbre. y Corrector, Rnt. Mariano Heres pbre. y Rector Prior Actual, Dt. Miquel Malet Prior Secular en lo any proxim Passat, lo Canonge Dr. Francº Morer, Pere Martyr Atxer Secretari y sotasecretari novament anomenat Geronim Guiu, lo Rnt. Anton Rigalt (sic) pbre. Mestre de Novicis, Joseph / Molas Dt. Secular, Anton Morer receptor; Franch. Pena Adroguer Consultor Secular, Baldiri Benesach, com a Major part haguda raho dels ausents e Impedits = Fonch proposat per lo Rnt. Dr. Victor Malet pbre. Corrector Actual com en atencio que molts devots y Congregants tenian algun reparo en entrar a la Congregacio per raho del moviment havia feta la Capella de las Dolors de la pnt. Vila y al mateix temps haveri algun devot que ha ofert alguna quantitat pera lo reparo de ella que antes de expendir ningun diner Sera be ferse Mirar per alguna persona perhita en lo art de Arquitectura et si placet haventhi en Gerona un arquitecto de bona opinio y fama Anomenat Suriano (sic) que se envias a buscar y que se estigues y executás Son dictamen y parer antes de gastar ningun diner. = Ohida la proposicio fou feta Nemine discrepante la deliberacio seguent: Que fossen anomenats dos Sindichs quals foren lo Dt. Miquel Malet Nott. y lo Sr. Franch. Pena Adroguer y estos en nom y com á representant la Congregacio Demanassen que Jaume Tacany Congregant Nostre fos relexat de las Carcel de la present Vila ahont per delictes lo tenia detingut lo Sr. Thinent de Corregidor a fi que dt. Sr. se servis donarli llibertat pera que en penitencia de sa culpa anas en gerona a buscar lo arquitecto Com axi fonch garbosament alcansat per dts. Srs. Sindichs del dt. Thinent de Corregidor; Y al mateix temps se anomenaren per agents (titllat: de Cavalcadura per Venir dt. Arquitecto Francº Costa) ó Comissaris per enviar á buscar á dit Arquitecto, ohir son dictamen, y ferne report a dª / Congregació als Reverents Dr. Benet Codina y Joseph Hisquierdo Preberes, y al Sr. Anton Morer Pere Blanch y Francº Costa». (CD, ff. 50-60).

9

1-VII-1734.- Informe de l'arquitecte Soriano sobre l'estat de l'obra realitzada i proposta -acceptada-, d'ampliació de la capella (Text):

«Die prima Mensis Julii 1734 & = Convocada la Junta de dª Congregació en la Capella de Maria SSmª dels Dolors, en que entrevingueren lo Dr. Victor Malet Corrector Dr. Mariano Heres pbre. Prior, lo Rnt. Joseph Hisquierdo Dt. Ecclesiastich, Pere Martyr Atxer Setari., lo Sr. Geroni Guiu ajudant de Stari., lo Sr. Joseph Molas Dt. Secular, Sr. Anton Morer Receptor, lo Sr. Joseph Campa y Sr. Francº Aulí Segristans, Geroni Vila Sota segristá Pere Martyr Badia Infermer, lo Rnt. Joseph Duran pbre. Lector, lo Sr. Franch. Pena y Francº Costa Consultors Seculars, los Srs. Dr. Joseph Aulí, Dr. Ignasi Juliá y Dt. Miquel Malet Priors que han estat en los anys Passats de + (aquesta senyal no troba correspondència) Congregació, Y lo Rnt. Dr. Banet Codina altre dels Comissaris, en la antecedent deliberació anomenats, lo qual en nom dels demes Comissaris que foren elegits per Tractar ab lo Sr.

Suriano (sic) de la Reparació de las Voltas de la d^a Capella, Pregat del Dr. Victor Malet pbr. y Coror. ha fet la relació Seguent. = Que dit Sr. Suriano havent regonegut d^a Capella havia dit que la obra de aquella era Sagura y que las Ruhinas que amenassaba, eran no mes que aparents, a las quals donaria ell a disposició per a qe. no apareguessen. Que una falta Sí reparaba notable, y hera ser la Capella desproporcionadament Curta, y que si la Junta de la Congregació tenia alientos pera allergar la Capella de lo que li faltava donaria ell la planta que devia Seguirse y que Judicaba havia de ser de poch Cost. = Sobre dt. report fou de sentir lo sobredit Corrector que en atenció al molt calor que experimentaba en los Congregants y del anelo que tenian / en perficionar d^a Capella, que se executás lo acabarla Segons la hidea del Sobredit. Arquitecto, y que per assó se Suplicás als Mateixos Commisaris volguessen Cuydar de Sercar entre els Congregants las Caritats Necessarias que se esperaban trobar Y aplicar aquellas en la fabrica que se deurá fer, al qual vot accediren tots los Srs. de la Junta dalt anomenats Nemine discrepante». (CD, ff. 60-60 v.).

10

6-IX-1761.- Rebut de Francesc Basil, pintor, pel treball de daurar i jaspiar el re-taule. (Text):

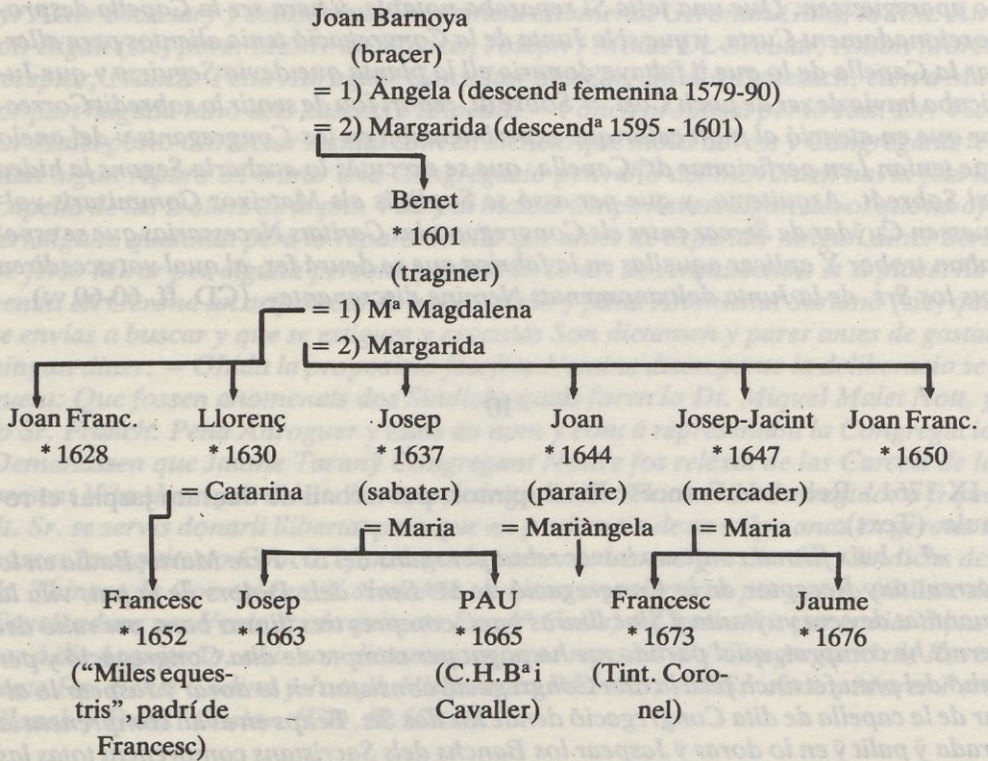
«Lo baix firmat confesso haver rebut per mans del Sr. Pere Martir Badia en lo corrent any Receptor de la Congregació de Mª Ssm^a dels Dolors de la pnt. vila la quantitat de cent vuytanta y Sinc lliuras bars. compres tres lliuras bars. per rahó del vernis he comprat, qual partida me ha pagat per compte de dita Congregació y per rahó del preu fet tinch fet a la dita Congregació consistint en lo dorar y Jaspear lo altar de la capella de dita Congregació dende los dos Sts. Felips en avall comprenent la grada y palit y en lo dorar y Jaspear los Banchs dels Sacristans comprenent totas las tarjas y Angels de ditas bancadas y per ser aixis fas la pnt. que es feta de ma agena y firmada de la mia propia en Camprodon als 6. 7bre. 1761. = Es ver lo dalt dit = Francesch Basil Pintor y Dorador». (CD, f.74, 2^a num^o).

11

9-III-1665.- Partida de baptisme de Pau Barnoya.- (Text):

(Al marge, lletra posterior: 4 - barnoia - Pablo). *«Die nona mensis martii anno millesimo sexcentm^o. sexagesimo quinto a me palladio auli presb. et rectore parochialis beate Marie Ville Campirrotundi fuit baptizatus (titllat: petrus) paulus Francischus filius legitimus et naturalis Josephi barnoia sutoris et Marie eius uxoris. patrini fuerunt Dnus. Paulus oriola studens et domina francischa boxeda domicella omnes dicte ville.» (Arxiu Parroquial de Camprodon, Baptismes, v. III, llibres 7-8, f.49).*

Esquema genealògic parcial dels Barnoya en les seves línies agnàtiques:

(Arxiu Parroquial de Camprodon, Baptismes, v. II, llibre 1, ff. 36,201, v. i 211; llibre 2, ff.29 i 78; llibre 3, ff.23 v., 47 v. i 71; v. III, llibre 1, ff. 37 v., 49, 122, 146).

NOTES

- (1).- M. Rubio i Borràs, *Historia de la Real y Pontificia Universidad de Cervera*, v. I (Barna.), 1915, pp. 229 i 237; J.F. Ràfols, *Diccionario Biográfico de Artistas de Cataluña*, v. I (Barna., 1951), p. 269; v. III (1954), pp. 103, 677 i 779; i v. IV (1980), p. 1081; *Diccionari Biogràfic*, Albertí ed., v. IV (Barna. 1967), p. 313; *Gran Enciclopèdia Catalana*, v. 5 (Barcelona, 1.973) p. 23; v. 9 (1976), p. 608; v. 12 (1978), p. 531; i v. 15 (1980), p. 82. - Les precedents cites bibliogràfiques inclouen el fet que posteriorment intervingueren també en l'edificació de la Universitat de Cervera els enginyers militars Cermeño i Marín.
- (2).- Article de la Dr^a. M.Moli i Frigola a *Gran Enciclopèdia Catalana*, v. 10 (1977), p. 776.
- (3).- Arxiu Històric Municipal d'Olot, lligall "Obra de San Esteban. Años 1688-1800-1851". No consta, però, que es portés a terme la reconstrucció proposada. Un posterior reconeixement de l'edifici, aquest de l'any 1819, realitzat per l'arquitecte i acadèmic Antoni Cellés, no resulta tan pessimista com l'anterior (Arxiu H. Municipal d'Olot, ídem.) - Sobre la personalitat de Cellés, vegeu Ràfols, ob. cit. v. I, p. 266, el *Diccionari Biogràfic*, Albertí, v. I (1966), p. 535 i *Gran Enciclopèdia Catalana*, v. 4, p. 800.
- (4).- *Gran Enciclopèdia Catalana*, v. 10, p. 776.
- (5).- Arxiu Parroquial de Camprodon, llibre ms. "Congre^{on}. de los Dolores", f. 209 - 1^a. num^o.
- (6).- Així ho consignen: J.Morer - F. de A. Galí, *Historia de Camprodón*, (Barna. 1879), p. 153; i Ll. Birba, *La Vall de Camprodon* (Barna, 1962), p. 149.
- (7).- Morer - Galí, ob. cit., p. 153.
- (8).- Morer - Galí, ob. i p. cites. - Referència de l'Arxiu Parroquial. - Birba, ob. i p. cites.
- (9).- E. Bulbena Estrany, *Ramón Amadeu* (Barna. 1927), p. 158. - Morer-Galí, ob. i p. cites., erròniament considera l'escultor natural de França.
- (10).- *Diccionari Biogràfic*, Albertí, v. I. p. 222.
- (11).- 30-IX-1692. Arxiu Parroquial de Camprodon, Baptismes VIII, f.74.
- (12).- I-IX-1696. Ídem., ff. 97-98. Aquesta i la de nota 11, notícies facilitades amablement per Mn. J. Pascual.
- (13).- Privilegi de C.H. de B^a, Madrid, 30-III-1683 - Rl. Despatx a M. de Llupià per armar cavaller a Pau Barnoya, Madrid, 15-XII-1698 - Privilegi de Cavaller, Madrid, 20-II-1699. - Fons documentals de l'A. C. A., publicats per F. Morales Roca, *Privilegios nobiliarios del Principado de Cataluña - Dinastía de Austria - Reinado de Carlos II (1665 - 1700)* ("Hidalguía, n°. 156, 1979, p. 681).
- (14).- Segons nota inserta al llibre de baptismes v. II, de l'Arxiu Parroquial de Camprodon. No ha estat possible de trobar la defunció a Caldes de Montbui per haver desaparegut els llibres d'òbits de l'època. Quant als de Camprodon, resulta haver-hi un buit entre els anys 1678 i 1739.